

1 – Castell de Brunyola

La primera notícia del castell la trobem al 1106, com a possessió de Ramon Berenguer III. L'afectaren els terratrèmols de 1425-28 i les diverses guerres que se succeïren.

Es troba dins del petit poble de Brunyola. Actualment només podem veure tres torres de les quatre que hi havia, una de les quals ha estat reaprofitada com a campanar de l'església, i en el lloc de la desapareguda hi trobem el cementiri.

El castell conserva sencera la façana nord, amb un portal adovellat, finestres gòtics i, més o menys fragmentades, les altres tres façanes. Les dependències internes han estat utilitzades recentment com a edifici de l'Ajuntament. (Plaça de Brunyola)

2 – Església de Sant Fruitós (Fructuós) de Brunyola

Documentada des del 1098, no preserva quasi res de l'edifici primitiu a causa de les destruccions produïdes pel terratrèmol de 1427. L'edifici actual, de planta rectangular, data de la reconstrucció del segle XVI i té diverses reformes i afegits. La façana és senzilla, amb porta adovellada, ull de bou i campanar d'espada doble amb final barroquitzat. Situada dins del clos del castell, utilitza una de les torres cantoneres rodones de la fortificació com a campanar. La porta preserva la ferramenta ornamental primitiva, de tradició romànica. (Plaça de Brunyola)

3 – Can Mau

Edifici de dues plantes, format per varis adossats, i cobert amb una teulada de doble vessant a façana.

Les façanes són arrebossades i pintades per una banda i sense pintar i de rajola per altra.

Per la banda de migdia, presenta algunes finestres, algunes d'obra de rajola i algunes de mig punt, fetes també de rajola i alguna d'elles tapada.

Els ràfecs, quan n'hi ha, són d'una sola filera de rajola plana.

La casa data del segle XVIII amb reformes i adossats dels dos segles següents. La darrera reforma important és de l'any 1830. (Plaça de Brunyola)

4 – Can Font

Edifici de dues plantes i coberta de doble vessant a façana. Aquesta és de pedra vista, amb les cadenes cantoneres reforçades i les obertures emmarcades de pedra. La casa, formada per dos cossos i un antic paller proper, presenta diversos contraforts per superar el desnivell, un d'ells a la façana principal.

La porta principal és formada per grans blocs de pedra i té una llinda monolítica horitzontal. Hi ha alguna finestra amb l'ampit treballat i motllurat especialment.

Una de les finestres del primer pis conserva gravada a la llinda la data de 1736. (A l'entrada de Brunyola)

5 – Can Pla

Es tracta d'un edifici aïllat de tres plantes i cobertes de doble vessant i de diversos nivells a façana. Aquesta està arrebossada, encara que en mal estat, a excepció dels emmarcaments de pedra d'algunes obertures i les finestres balconeres del segon pis de rajola. La casa està formada per quatre espais adossats i construïts en diferents moments, cosa que es reflecteix en les diferents teulades i a les parets de contacte.

(Trencall a la dreta de la carretera de Santa Coloma a Anglès)

6 – Ca n'Oller de Ridorta

Es tracta d'un edifici aïllat de dues plantes i coberta de doble vessant a laterals. La casa està formada per dos parts, i a més hi ha un paller i un pou. La façana és arrebossada i destaca sobretot per la cornisa en forma esglaonada.

Pel que fa a la part original, la planta baixa presenta un gran portal de mig punt adovellat de pedra calcària en grans blocs. La resta de finestres d'aquest sector són rectangulars i algunes d'elles, emmarcades de pedra. També es conserven restes d'un rellotge de sol pintat a la paret, al primer pis. La cornisa, feta de rajola i de forma esglaonada, té sis nivells (un d'ells parcialment deteriorat) i culmina amb forma triangular. Cada nivell està decorat amb ràfec de rajola amb forma de dent de diamant. [

La part de la dreta, feta de pedra i rajola, es caracteritza per les finestres de mig punt de migdia i ponent, amb restes d'una antiga balconada de barana de ferro a ponent.

L'any 1913 Rafael Masó i Valentí la va reformar i s'ha conservat sense alteracions.

7 – Can Jaques de Dalt

Masia construïda al segle XVI però molt restaurada en època moderna. La teulada és a dues aigües amb el carener desplaçat de l'eix de simetria de la façana i amb una bella cornisa catalana. Conserva el portal adovellat de punt rodó i alguna finestra original però la majoria d'obertures són neogòtiques, igual que la torre emmerletada que hi ha a l'esquerra de la casa.

(Trencall a l'esquerra de la carretera de Santa Colom-Anglès, abans de Sant Martí Sapresa)

8 – Antic safareig municipal de Sant Martí Sapresa

Safareig públic construït als anys 50 i que formava part als seus inicis de la xarxa municipal d'abastament d'aigua al nucli de Sant Martí. De titularitat municipal, inclòs en el Catàleg de béns municipal pel seu valor històric i patrimonial. Fins fa poc, era utilitzat pels veïns. A la seva part inferior té una font pública d'aigua de xarxa.

9 – Mas Parés

El mas Parés està documentat des de 1343, però la casa va ser molt reformada cap a començament del segle XX, quan es va afegir un cos superior i diverses obertures neogòtiques, com una gran finestra coronella a la part central. De l'edifici antic es conserva el portal adovellat i les finestres laterals, una de les quals té gravada la data de 1700. La casa està envoltada d'un clos on hi destaca una garita de vigilància, al costat del portal.

(Trencall a l'esquerra de la carretera de Santa Coloma-Anglès, davant de Sant Martí Sapresa)

10 – La Font Boixa

Font estacional a la riera de Sant Martí pròxima a Mas Parés. Al costat de la font hi trobem una resclosa i més avall seguint el curs de la riera encara s'observen les restes d'un antic molí.

11 – Mas Rossell d'Armadans

Edifici de planta quadrada, amb forma de torre, de dues plantes i golfes i coberta de quatre vessants, adossat a un grup de cases anomenades Can Pujades. Les façanes són arrebossades i pintades de color blanc.

La planta baixa consta d'un sòcol d'arrebossat, pintat de color grisós, i de diverses obertures emmarcades de pedra calcària desbastada, d'estil rústic. A la llinda de la porta principal, formada per nou grans blocs, hi ha la llegenda següent: MAS ROSELL, 1933.

L'element més rellevant de la casa és l'imponent ràfec emergent, sostingut per bigues de fusta. (Carretera C-63 just abans d'arribar a Sant Martí Sapresa)

12 – Església parroquial de Sant Martí Sapresa

Coneguda també com Sant Martí de les Esposes, va ser construïda sobre un antic temple romànic documentat el 1019. L'edificació ha sofert nombroses modificacions i el seu aspecte actual es deu a una reforma del segle XVIII. La façana presenta portal amb forja original i una gran torre de campanar amb coberta piramidal.

L'Església la componen físicament tres elements: l'edifici de l'església pròpiament, la rectoria, unida amb l'església per mitjà d'una passarel·la interna i el cementiri molt separat de l'església i la rectoria.

(Sant Martí Sapresa)

13 – Ermita de Sant Romà

Tot i que no consta en cap document anterior a 1279, és un edifici d'origen romànic, probablement de la fi del segle X, època a la qual pertany l'absis i part dels murs de la nau. Va ser sufragània de Sant Amanç d'Anglès i posteriorment de Sant Martí Sapresa.

És un edifici d'una sola nau, rectangular, capçada amb un absis de lleugera ferradura, adossada al qual hi ha la sagristia, afegida al segle XV. (Carretera de Brunyola a Sant Dalmaí C-63 Km 2,5 en un trencant a mà esquerra.)

14 – Can Roure

Es tracta d'una masia de planta rectangular que consta de planta baixa i pis superior i que està coberta amb una teulada a dues aigües de vessants a laterals. La masia està estructurada internament en tres crugies.

La planta baixa consta de tres obertures: al centre tenim un gran portal quadrangular equipat amb un robusta i poderosa llinda monolítica i amb uns muntants laterals de pedra molt ben treballats i escairats. En la llinda es pot llegir la data de 1755.

A l'esquerra trobem una finestra rectangular amb llinda monolítica i muntants de pedra amb data de 1779. (A llevant de Brunyola)

15 – Ermita de la Mare de Déu de Serrallonga

Esmentada des del 1657. Es tracta d'un edifici aïllat de planta rectangular i coberta de doble vessant a laterals situat al costat mateix del mas Serrallonga. Té una sola nau i una sola capella, un campanar de doble espadanya i a la banda sud de l'absis hi ha adossada la sagristia.

Al costat de l'ermita hi ha el mas de Can Serrallonga de Brunyola. És un edifici de dos plantes i golfes amb coberta de doble vessant a laterals originari del segle XVIII i documentat del segle XIV (1336). Sempre fou domini directe de l'Hospital de Sant Llorenç de les Arenes i era conegut amb el nom de Can Negre de Serrallonga.

(Trencall a l'esquerra de la carretera Santa Coloma-Vilobí, un cop passat l'Eix Transversal)

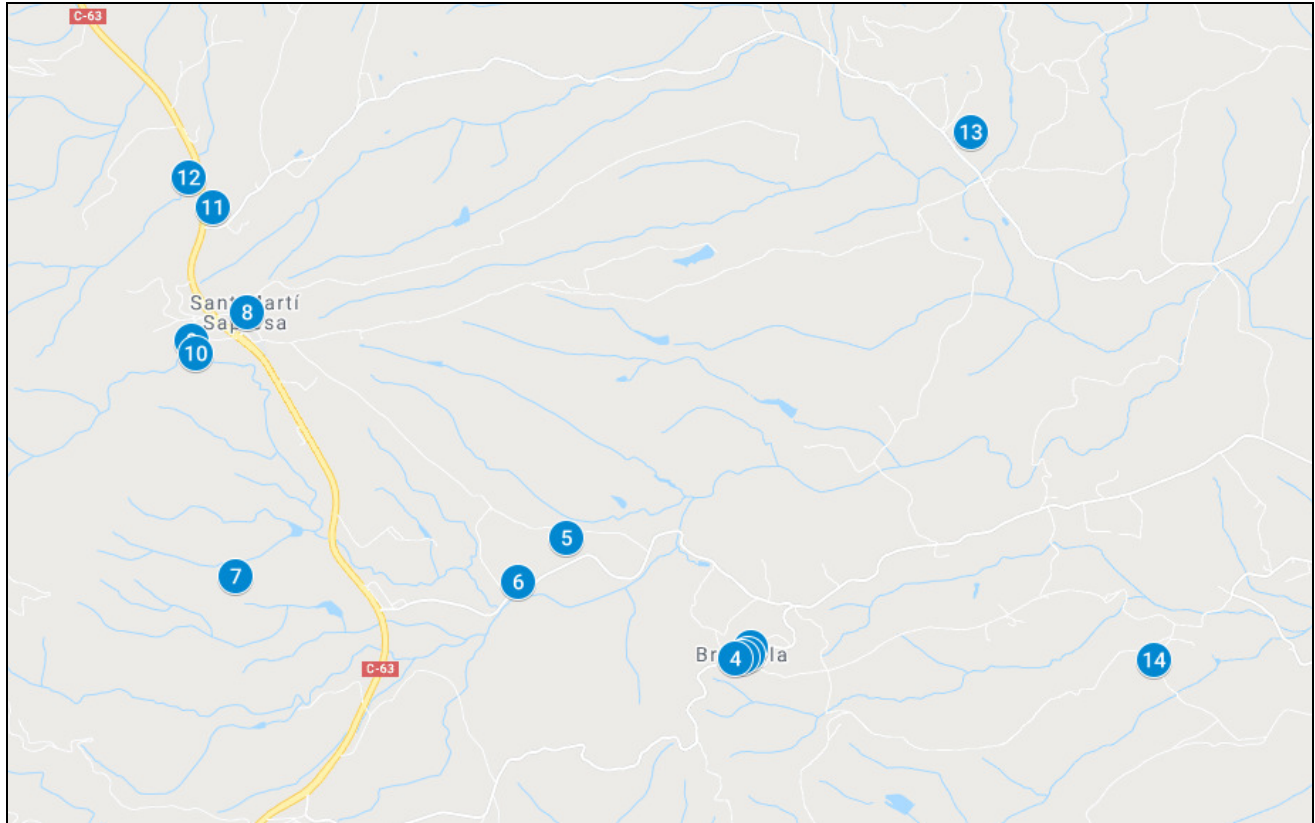
Què fer a Brunyola i Sant Martí Sapresa

Pàgina 4 de 5

Informació extreta de <http://www.brunyola.cat/>; <https://www.catalunya.com/>; <https://www.poblesdecatalunya.cat/>; <https://ca.wikipedia.org/> i altres webs i blogs d'ús públic.

Enllaç mapa punts d'interès:

https://www.google.com/maps/d/u/0/edit?mid=1wDSjZ5Zm_SU4A33i9cSp8zXIIaal7V7t&usp=sharing

1 Castell de Brunyola	6 Ca n'Oller de Ridorta	11 Mas Rossell d'Armadans
2 Església de Sant Fruitós	7 Can Jaques de Dalt	12 Església de Sant Martí Sapresa
3 Can Mau	8 Antic safareig municipal	13 Ermita de Sant Romà
4 Can Font	9 Mas Parés	14 Cal Roure
5 Can Pla	10 La Font Boixa	15 Ermita de la Mare de Déu de ...

